

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Rafał Chrzczonowski

Protokolant: St. sekretarz sądowy Agnieszka Radecka

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2017 roku w Ostrołęce na rozprawie

sprawy z wniosku R. K. (1)

z udziałem M. K. (1)

o podział majątku wspólnego

I. Ustala, że w skład majątku wspólnego R. K. (1) i M. K. (1) wchodzi:

1. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...) w O. o powierzchni użytkowej 69m² o wartości (...) (sto dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwadzieścia dziewięć) złotych;
2. zabudowana nieruchomość o powierzchni 0,3001 ha, położona w Ł., gmina R., obejmująca działki geodezyjne o numerach ewidencyjnych (...), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce prowadzi księgę wieczystą numer (...), o wartości (...) (pięćset dwadzieścia sześć tysięcy osiemset dwadzieścia) złotych,
3. równowartość samochodu osobowego C. (...), rok produkcji 2004r., wynosząca (...) (piętnaście tysięcy) złotych;
4. równowartość samochodu osobowego K. (...), rok produkcji 2008, wynosząca (...) (czterdzieści sześć tysięcy) złotych.

II. Dokonuje podziału opisanego w punkcie I majątku wspólnego R. K. (1) i M. K. (1) w ten sposób, że:

- 1) na wyłączną własność M. K. (1) przyznaje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, opisane w punkcie I, podpunkcie 1 o wartości (...) (sto dziewięćdziesiąt sześć tysięcy dwadzieścia dziewięć) złotych;
- 2) na wyłączną własność R. K. (1) przyznaje nieruchomość opisaną w punkcie I, podpunkcie 2 o wartości (...) (pięćset dwadzieścia sześć tysięcy osiemset dwadzieścia) złotych oraz równowartość samochodów opisanych w punkcie I podpunktach 3 i 4, wynoszącą łącznie (...) (sześćdziesiąt jeden tysięcy) złotych;

III. Tytułem dopłaty zasądza od R. K. (1) na rzecz M. K. (1) kwotę 195895,50 złotych (sto dziewięćdziesiąt pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych i pięćdziesiąt groszy) w terminie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia;

IV. Tytułem zabezpieczenia dopłaty zasądzonej w punkcie III obciąża przyznaną R. K. (1) zabudowaną nieruchomość o powierzchni 0,3001 ha, położoną w Ł., gmina R., obejmującą działki geodezyjne o numerach ewidencyjnych (...), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce prowadzi księgę wieczystą numer (...) hipoteką przymusową w kwocie 195895,50 złotych (sto dziewięćdziesiąt pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych i pięćdziesiąt groszy),

V. Zasądza od M. K. (1) na rzecz R. K. (1) kwotę (...) (pięćdziesiąt dwa tysiące) złotych tytułem zwrotu spłaconych wyłącznie przez R. K. (1) długów obciążających majątek wspólny.

- VI. Oddała wniosek M. K. (1) o odroczenie terminu spełnienia świadczenia zasądzonego w punkcie V.
- VII. Zasądza od M. K. (1) na rzecz R. K. (1) kwotę 25321,09 złotych (dwadzieścia pięć tysięcy trzysta dwadzieścia jeden złotych i dziewięć groszy) tytułem zwrotu wydatków związanych z nabyciem samochodu K. (...).
- VIII. Oddała w pozostałej części, to jest co do kwoty 99678,91 złotych (dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt osiem złotych i dziewięćdziesiąt jeden groszy) żądanie R. K. (1) zwrotu wydatków związanych z nabyciem samochodu K. (...).
- IX. Umarza postępowanie w zakresie żądania R. K. (1) zasądzenia kwoty (...) (osiemnaście tysięcy) złotych tytułem zwrotu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny.
- X. Zasądza od R. K. (1) na rzecz M. K. (1) kwotę 23839,27 złotych (dwadzieścia trzy tysiące osiemset trzydzieści dziewięć złotych i dwadzieścia siedem groszy) tytułem zwrotu wydatków na majątek wspólny.
- XI. Oddała w całości żądania M. K. (1) o zasądzenia kwoty (...) (trzydzieści pięć tysięcy) złotych tytułem zwrotu wartości urządzeń i maszyn budowlanych oraz żądanie zasądzenia kwoty 50498,41 złotych (pięćdziesiąt tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt osiem złotych i czterdzieści jeden groszy) tytułem zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy.
- XII. Stwierdza, że wnioskodawca i uczestnik postępowania ponoszą koszty postępowania w zakresie związanym ze swoim udziałem w sprawie.
- XIII. Nakazuje pobrać od wnioskodawcy R. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ostrołęce, tytułem zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo ze Skarbu Państwa kwotę 2617,72 złotych (dwa tysiące sześćset siedemnaście złotych i siedemdziesiąt dwa grosze).

/-/R.C.

Sygn. akt: I Ns 684/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. K. (1), poprzez ustanowionego pełnomocnika, wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego jego i M. K. (1) zgromadzonego w czasie trwania pomiędzy nimi wspólności majątkowej małżeńskiej, obejmującego własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku położonym w O. przy ul. (...) o wartości 225.000 zł oraz zabudowaną domem mieszkalnym nieruchomości składającą się z działek o nr ewid. (...), położoną w miejscowości Ł. gm. R., o wartości 450.000 zł, obciążoną kredytem hipotecznym w kwocie 35.000 zł. Wnioskodawca wniósł o dokonanie podziału rzeczowego majątku wspólnego poprzez przyznanie jemu nieruchomości w Ł., zaś uczestnicze postępowania własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, z wyrównaniem różnicy poprzez stosowną dopłatę. Ponadto, wniósł o zasądzenie od M. K. (1) na jego rzecz kwoty 40.376,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami z tytułu wydatków poczynionych przez niego z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci spłaty zobowiązania hipotecznego obciążającego nieruchomość położoną w Ł.. Uzasadniając postulowany sposób podziału wnioskodawca wskazał, iż mieszkanie położone w O. jest zamieszkiwane przez wnioskodawczynię, natomiast dom w Ł., niewykończony, wnioskodawca chciałby zaadaptować i zamieszkać w nim. Podkreślił, iż od 10 czerwca 2010 r. do dnia 31 marca 2016 r. sam spłacił kredyt hipoteczny obciążający tę nieruchomość w kwocie 80.753,94 zł. Zdaniem wnioskodawcy łączna wartość majątku wspólnego to 640.000 zł, stąd dopłata należna uczestnicze wynosi 95000 złotych.

Uczestniczka postępowania M. K. (1) w odpowiedzi na wniosek przyłączyła się do niego co do zasady, ostatecznie zaakceptowała również proponowany sposób podziału. Kwestionowała też wartość składników majątku wspólnego podaną przez wnioskodawcę. Uczestniczka domagała się też zasądzenia na jej rzecz od wnioskodawcy:

- kwoty 20.000 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu zwrotu połowy wartości samochodu C. (...), rok prod. 2004, o nr nadwozia (...), który wnioskodawca sprzedał konkubinie,

- kwoty 35.000 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu wartości połowy urządzeń i maszyn budowlanych, którymi wnioskodawca zadysponował wyłącznie na swoją rzecz,

- kwoty 12.891,13 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu zwrotu połowy opłat eksploatacyjnych za mieszkanie przy ul. (...) w O. oraz spłatę kredytu zaciągniętego przez spółdzielnię na termoizolację budynku (opłata na fundusz remontowy), jakie poniosła za okres od 2013 r. do 30 czerwca 2016 r.,

- kwoty 10.000 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu nakładu z majątku wspólnego stron na majątek osobisty wnioskodawcy w postaci wpłat na poczet umowy leasingowej na samochód K. (...), który po ustanowieniu rozdzielnosci wnioskodawca wykupił i które to auto przekazał swojej konkubinie.

Uczestniczka podkreśliła, iż w dacie ustania wspólności majątkowej pomiędzy stronami oprócz składników majątku wskazanych przez uczestnika, wchodziły do niego także dwa samochody tj. C. (...) oraz K. S.. Na poczet umowy leasingowej (...) wnioskodawca wpłacił kwotę 20.000 zł z majątku wspólnego, stąd roszczenie o zwrot połowy tej wartości. Uczestniczka podniosła, iż wnioskodawca nie płaci alimentów na swoje dzieci (zadłużenie z tego tytułu sięga ok. 60.000 zł), dlatego też mając na względzie, że sama ponosi koszty ich utrzymania, roszczenie wnioskodawcy związane ze spłatą przez niego kredytu hipotecznego winno zostać oddalone, z uwagi na zasady współżycia społecznego. M. K. (1) wyjaśniła, iż wnioskodawca z racji prowadzonej działalności związanej z robotami budowlanymi posiadał wartościowy sprzęt i urządzenia, które zbył w nieznanych jej okolicznościach. Podała też, że w okresie od 2013 r. do czerwca 2016 r. uiściła na konto Spółdzielni administrującej lokalem przy ul. (...) kwotę 25.782,26 zł tytułem opłat eksploatacyjnych i spłaty kredytu, a wydatki te winny obciążać wnioskodawcę w równym zakresie (k. 16 – 19). W piśmie z 24 sierpnia 2017r. pełnomocnik uczestniczki postępowania zmodyfikował jej dotychczasowe stanowisko w sprawie w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie na jej rzecz: kwoty 23.839,27 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 12.891,13 zł za okres od 25 lipca 2016 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 10.948,14 zł za okres od 24 sierpnia 2017 do dnia zapłaty – tytułem zwrotu połowy kosztów stałych poniesionych przez nią na wspólne mieszkanie stron (z wyjątkiem opłat za zużycie wody); kwoty 7.500 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 25 lipca 2016 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu połowy wartości auta C. (...); kwoty 50.498,41 zł tytułem połowy opłaty leasingowej za auto K. S. oraz połowy rat leasingowych do daty ustanowienia rozdzielnosci majątkowej (k. 163 – 164).

Wnioskodawca w piśmie z 8 sierpnia 2016 r. zanegował, aby samochody C. (...) i K. S. wchodziły w skład majątku wspólnego stron. Zanegował również, by M. K. (1) poniosła jakiegokolwiek wydatki konieczne dla utrzymania mieszkania przy ul. (...) w O.. Wskazał także, iż jego zadłużenie alimentacyjne względem córek nie wpływa na prawo do domagania się od uczestniczki zwrotu połowy wydatków związanych ze spłatą kredytu hipotecznego (k. 34 – 35). Na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2017 pełnomocnik wnioskodawcy zmodyfikował pierwotne żądanie wniosku w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwoty 52.000 zł z odsetkami ustawowymi tytułem wydatków z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny stron w postaci spłaconych przez niego rat kredytu (k. 178).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 21 września 2010 r. w sprawie o sygn. akt III RC 278/10 Sąd Rejonowy w Ostrołęce ustanowił pomiędzy R. K. (1) a M. K. (1), którzy zawarli związek małżeński w dniu 16 kwietnia 1988 r., rozdzielnosc majątkową z dniem 10 czerwca 2010 r. Wyrok stał się prawomocny od dnia 7 lutego 2011 r. Małżonkowie pozostawali w faktycznej separacji już od 2007 r.

(**dowód:** wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 21 września 2010 r. w sprawie o sygn. akt III RC 278/10 – k. 9, zeznania R. K. – k. 71, 178, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

W czasie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej R. K. (1) i M. K. (1) nabyli spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...) w O. o powierzchni użytkowej 69m² oraz nieruchomości o

powierzchni 0,3001 ha, położoną w Ł., gmina R., obejmującą działki geodezyjne o numerach ewidencyjnych (...), dla której Sąd Rejonowy w Ostrołęce prowadzi księgę wieczystą numer (...). Na nieruchomości w Ł. małżonkowie rozpoczęli budowę domu mieszkalnego. Mieszkanie przy ul. (...) ma obecnie wartość 196.029 złotych, zaś zabudowana nieruchomość w Ł. – 526.820 złotych,

Małżonkowie K. kupili też samochód osobowy C. (...), rok produkcji 2004r., którego aktualna wartość wynosi 15.000 złotych. Samochód ten pozostawał stale w posiadaniu R. K. (1). W dniu 11 września 2009 r., bez wiedzy M. K. (1), sprzedał on owe auto swojej obecnej partnerce za cenę 14.640 zł. Uzyskane w ten sposób pieniądze przeznaczył na spłatę alimentów wobec swoich dzieci ze związku z M. K. (1).

W dniu 17 lutego 2009r. R. K. (1) zawarł z (...) S.A. w W. umowę leasingu operacyjnego dotyczącą samochodu K. (...), rok prod. 2008, z opcją wykupu tego pojazdu po zakończeniu okresu leasingu. Wartość przedmiotu leasingu określono na kwotę 93.360,66 zł. Wstępną opłatę leasingową oraz opłaty leasingowe w wysokości 2.128,17 zł do chwili ustanowienia rodzinności majątkowej pomiędzy małżonkami, R. K. (1) uiszczal z dochodów uzyskiwanych z prowadzonej działalności gospodarczej. Po ustaniu wspólności majątkowej stron R. K. (1) w dalszym ciągu uiszczal opłaty leasingowe z własnych dochodów, a po zakończeniu okresu leasingu, korzystając z opcji przewidzianej w umowie, wykupił auto od leasingodawcy. W dniu 27 kwietnia 2013 r. sprzedał ten samochód za cenę 46.000zł. Sum rat leasingu należnych po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami K. łącznie z opłatą za wykupienie pojazdu wyniosła 50642,18 złotych.

(**dowód:** odpis zwykły księgi wieczystej nr (...)- k. 14, zaświadczenie z SM (...) w O. – k. 25, 61, odpis KRS SM (...) w O. – k. 62 – 70, umowa sprzedaży auta z 27.04.2013 r. – k. 26, umowa leasingu operacyjnego – k. 38 – 39, ogólne warunki leasingu – k. 40, 42 – 44, oświadczenie o nabyciu auta – k. 41, zestawienie spłaty rat leasingowych – k. 45 – 48, faktura VAT nr (...) – k. 60, opinia i opinia uzupełniająca biegłego rzeczoznawcy J. T. – k. 104 – 117, 137 – 144, częściowo zeznania R. K. – k. 71, 178, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

R. K. (1) od 18 czerwca 1994 r. do 9 kwietnia 2014 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą R. K. (1) (...) w O., w zakresie robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Korzystając z refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy przez Urząd Pracy w O., w dniu 18 sierpnia 2010 r. zakupił rusztowania, a w dniu 1 września 2010 r. agregat malarski.

(**dowód:** informacja z (...) k. 21, zeznania R. K. – k. 71, 178, fotografie – k. 76 – 87, informacja z UP w O. – k. 131, faktura nr (...) –k. 132, faktura VAT (...) – k. 133, dokumentacja dot. refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy – k. 159, informacja z UP – k. 171 – 173, częściowe zeznania E. A. C. – k. 177)

Małżonkowie w dniu 27 lipca 2004 r. wspólnie zaciągnęli kredyt hipoteczny w (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na kwotę 150.000 zł, obciążający nieruchomość położoną w Ł., gmina R., obejmująca działki geodezyjne o numerach ewidencyjnych (...), o nr KW (...). Kwota uzyskanego kredytu została wykorzystana na budowę domu mieszkalnego na tej nieruchomości. Po ustanowieniu rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami, raty kredytu hipotecznego spłacał wyłącznie R. K. (1). Od tego czasu wpłacił on łącznie na poczet zobowiązania kredytowego kwotę 104.000 zł.

(**dowód:** zaświadczenie z (...) S.A. o wysokości spłaconych rat kredytu – k. 11 – 13, zeznania R. K. – k. 71, 178, zawiadomienie o wysokości rat kredytu – k. 166, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

W dniu 6 września 2007 r. R. K. (1), D. Ż. (jego siostra), K. K. (2) (jego matka), Z. T. (1) (jego siostra), H. N. (jego siostra) w wykonaniu uprzednio zawartej warunkowej umowy sprzedaży, przenieśli na rzecz D. i H. małż. K. własność nieruchomości rolnej zabudowanej, o nr ewid. (...) o pow. 0,16 ha, położonej w miejscowości T. za cenę 210.000 zł. Nieruchomość ta stanowiła pierwotnie własność rodziców R. K. (1). Cenę uzyskaną ze sprzedaży nieruchomości pobrała matka R. K. (1), która każdemu z dzieci darowała kwotę 45.000 zł.

(**dowód:** częściowe zeznania Z. T. – k. 155 – 156, zeznania H. K. – k. 155, akt notarialny umowy przeniesienia własności nieruchomości z 6.09.2007 r. Rep. A nr (...) – 175)

R. K. (1) na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 21 października 2010 r., sygn. akt III RC 165/10 oraz ugody sądowej zawartej w dniu 30 listopada 2015 r. w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce sygn. akt III RC 153/15, zobowiązany jest do uiszczania alimentów na rzecz swoich dzieci ze związku z M. K. (1). Nie wywiązywał się jednak należycie z tego obowiązku, w konsekwencji czego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrołęce B. O. na wniosek M. K. (1) prowadzi przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt Kmp 3/11. Na dzień 25 lutego 2016r. zaległość R. K. (1) z tego tytułu wynosiła 55947,21 złotych, do tego odsetki wynosiły 7528,33 złotych.

(**dowód:** informacja komornika o stanie zaległości – k. 20, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

M. K. (1) do chwili obecnej stale zamieszkuje w lokalu mieszkalnym nr (...) w budynku przy ul. (...) w O.. Po ustaniu wspólności majątkowej pomiędzy stronami uiszcza na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. łącznie kwotę 47.678,54 zł z tytułu opłat stałych obciążających lokal, w tym opłat na fundusz remontowy z tytułu spłaty kredytu zaciągniętego przez Spółdzielnię na wykonanie termoizolacji budynku, w zakresie obciążającym lokal. Utrzymuje się wraz z dwiema studiującymi córkami, z wynagrodzenia za pracę w wysokości ok. 2.000 złotych miesięcznie.

(**dowód:** zaświadczenie z SM (...) w O. – k. 10, 25, 165, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

Obecnie to R. K. (1) korzysta z zabudowanej nieruchomości położonej w Ł.. Przechowuje tam narzędzia i urządzenia służące mu do wykonywania zleceń na prace budowlane. Chciałby w przyszłości wykończyć znajdujący się tam dom i w nim zamieszkać.

(**dowód:** zeznania R. K. – k. 71, 178, zeznania M. K. – k. 71 – 72, 178)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z Art. 31 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Zasada ta ma takie znaczenie, że niezależnie od tego, czy nabycia dokonało jedno z małżonków czy oboje wspólnie, nabyty przedmiot trafia do majątku wspólnego.

Wniosek w niniejszej sprawie dotyczył podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej w związku z ustanowieniem rozdzielności majątkowej między małżonkami, orzeczonym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce w sprawie III RC 278/10. Zgodnie z art. 46 k.r. i o., w sprawach nieunormowanych w jego przepisach, od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Przepisy o dziale spadku zaś odwołują się do przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 1035 kodeksu cywilnego). Ze wskazanego wyżej podwójnego odesłania wynika przede wszystkim samo uprawnienie każdego z byłych małżonków do żądania podziału majątku wspólnego (art. 210 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r. i o.). Zgodnie z art. 210 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Z normy tej wynikała legitymacja wnioskodawcy do złożenia wniosku w niniejszej sprawie.

Stosownie do art. 684 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc, Sąd z urzędu obowiązany jest ustalać skład i wartość majątku wspólnego, podlegającego podziałowi. Jest jednak oczywiste, że inicjatywa w tym zakresie należy przede wszystkim do samych stron postępowania, które wiedzą najlepiej, co w skład ich majątku wspólnego wchodziło i co podlega podziałowi. W niniejszej sprawie majątek wspólny zgłoszony do podziału przez wnioskodawcę obejmował nieruchomość oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego. Składniki te bez wątplenia objęte były majątkiem wspólnym stron, co potwierdzają odpis z księgi wieczystej oraz dokumenty wystawione przez Spółdzielnię. Między małżonkami nie było tu żadnych kontrowersji, ostatecznie również co do samego sposobu podziału tych składników nie było między stronami rozbieżności – zgodnie z wolą obu stron mieszkanie przypadło uczestnicze postępowania, zaś nieruchomość w Ł. wnioskodawcy. Wartość mieszkania i nieruchomości Sąd ustalił

przy pomocy biegłego rzeczoznawcy. W ocenie Sądu opinia biegłego jest logiczna, rzeczowa, bazuje na właściwej metodzie. Oszacowanej przez biegłego wartości nieruchomości w Ł. żadna ze stron nie kwestionowała. Natomiast zarzuty wnioskodawcy co do wyceny mieszkania okazały się nieuzasadnione – wycena dokonana przez biegłego przy uwzględnieniu wyłącznie takich obiektów porównawczych, które powstały po okresie PRL-u, nieznacznie jedynie różni się od podstawowej wyceny biegłego. Sąd przyjął zatem, że nieruchomość w Ł. warta jest 526820 złotych, zaś spółdzielcze własnościowe prawo do mieszkania przy ul. (...) - 196029 złotych (jak w drugiej opinii biegłego T.).

Poza wskazanymi wyżej prawami, do majątku wspólnego nabyty również został samochód C.. Kwestia ta nie ulega wątpliwości. Samochód ten wnioskodawca sprzedał, bez jakiegokolwiek udziału uczestniczki postępowania, co sam wnioskodawca przyznawał, twierdząc przy tym, że uzyskaną cenę przeznaczył na spłatę swoich alimentów. Odnosząc się do tych twierdzeń wnioskodawcy, należy wskazać, że nie mają one żadnego znaczenia dla wzajemnych rozliczeń między małżonkami. Zobowiązania alimentacyjne wnioskodawcy są jego osobistymi zobowiązaniami, choć dotyczyły wspólnych dzieci stron. Zużycie na ten cel przez wnioskodawcę środków ze sprzedaży C. również w części należnej uczestniczce postępowania, rodzi obowiązek rozliczenia się z tego tytułu. Skoro zaś samochód stanowi obecnie własność osoby trzeciej, a wnioskodawca zagarnął dla siebie całą jego równowartość, to połowę tej wartości powinien uczestniczce zwrócić. Wartość ta została przez biegłego rzeczoznawcę, przy uwzględnieniu stanu samochodu wskazywanego przez wnioskodawcę, oszacowana na 15000 złotych i taką kwotę Sąd przyjął do rozliczenia.

W ocenie Sądu we wzajemnych rozliczeniach stron należało też uwzględnić wartość samochodu K. (...), który był przedmiotem leasingu na podstawie umowy zawartej przez wnioskodawcę. Bez wątplenia stroną umowy leasingu był jedynie wnioskodawca, wyłącznie on był też przedsiębiorcą. Z punktu widzenia normy art. 31 § 1 KRO pozostaje to jednak bez znaczenia. Wskutek zastosowania tej normy do oceny przedmiotowej umowy należy uznać, że wszelkie uprawnienia z niej wynikające objęte zostały wspólnością majątkową, w szczególności prawo wykorzystywania pojazdu oraz roszczenie o jego zakup na warunkach przewidzianych umową. Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w postanowieniu z 28 stycznia 2015r. w sprawie II CSK 322/14 (dostępne w internetowej bazie orzeczeń Sądu Najwyższego), są to prawa majątkowe, które wchodzą do majątku wspólnego na podstawie art. 31 § 1 KRO. Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tym również, że to, iż umowa leasingu zawarta była jedynie przez jednego z małżonków, nie ma znaczenia z uwagi na ustabilizowaną od dawna wykładnię przepisów prawa rodzinnego, dotyczących wspólności majątkowej, odróżniających stosunki majątkowe zewnętrzne i stosunki wewnętrzne między małżonkami. Istotą wspólności majątkowej małżeńskiej jest to, że o przynależności konkretnego prawa do określonej masy majątkowej małżonków (majątku wspólnego, majątku odrębnego) decydują przepisy prawa rodzinnego, nie zaś to, czy dany przedmiot majątkowy nabyty został w wyniku czynności dokonanej przez jednego czy też przez oboje małżonków. Objęcie zaś majątkiem wspólnym uprawnień i roszczeń wynikających z umowy leasingu ma ten skutek, że konieczne jest ich uwzględnienie przy ustalaniu składu majątku wspólnego. Późniejsze, mające miejsce po ustaniu wspólności majątkowej przekształcenie roszczenia o zakup pojazdu w prawo jego własności nie zmienia wspólnego charakteru praw majątkowych stron, skoro bowiem roszczenie o nabycie niepodzielnego przedmiotu przysługiwało im wspólnie, to tak samo traktować należy prawo, które powstało w wyniku realizacji tego roszczenia, nawet, jeśli nabycie własności nastąpiło w wyniku czynności podjętych przez jednego małżonka po ustaniu wspólności. W tym wypadku dokonanie zakupu pojazdu stanowi działanie mające na celu zachowanie wspólnego prawa. Jeśli zatem na chwilę ustania wspólności majątkowej między stronami niniejszego postępowania w skład ich majątku wspólnego wchodziło roszczenie o nabycie samochodu K. (...), zaś uprawnienie to zrealizował następnie wyłącznie wnioskodawca, który też wyłącznie dla siebie uzyskał i zadysponował na własne cele środki uzyskane ze sprzedaży tego pojazdu osobie trzeciej, to powinien z równowartości pojazdu rozliczyć się z uczestniczką postępowania, podobnie jak ze środków uzyskanych ze sprzedaży samochodu C.. Przyjmując, że wartość roszczenia o wykup samochodu wynosiła tyle, ile następnie wnioskodawca uzyskał z jego sprzedaży, czyli 46000 złotych, Sąd uznał, że taka wartość powinna podlegać rozliczeniu pomiędzy stronami.

Należy przy tym wskazać, że niewiarygodne są twierdzenia wnioskodawcy co do tego, że środki na raty leasingu czy opłatę wstępną pochodziły z jego majątku osobistego w postaci pieniędzy uzyskanych darowizną od matki. Co prawda materiał dowodowy pozwala uznać, że taką darowiznę wnioskodawca faktycznie uzyskał, nie można

jednak automatycznie przyjąć, że przeznaczył ją na koszty leasingu. Zeznania siostry wnioskodawcy nie są tu przekonywującym dowodem. Po pierwsze, zeznania świadka nie są pewne. Jak świadek zeznał, swoją wiedzę w tym zakresie czerpie z rozmów z bratem, który jakoby miał już we wrześniu 2007 roku powiedzieć jej, że pieniądze przeznacza na samochód. Tymczasem umowa leasingu została zawarta niemal półtora roku później, czego świadek już nie wiedział. Nie była też zdecydowana, czy kwota uzyskana od matki w całości została przeznaczona na samochód. Po drugie, zeznania świadka i aktualne twierdzenia wnioskodawcy są całkowicie sprzeczne z tym, co sam na początku utrzymywał – w czasie informacyjnego przesłuchania wnioskodawca wyraźnie stwierdził, że środki na leasing pochodziły w całości z dochodów z prowadzonej przez niego indywidualnej działalności gospodarczej. Nic wówczas nie wspominał o darowiźnie od matki ani tym bardziej o tym, że przeznaczył ją na koszty leasingu, a przecież była to kwota znaczna i nie sposób uznać, że wnioskodawca ją zwyczajnie przeoczył. W ocenie Sądu zatem, przy uwzględnieniu tych okoliczności, późniejsza zmiana stanowiska wnioskodawcy nie znajdowała uzasadnienia w faktach, a podyktowana była jedynie chęcią polepszenia swojej sytuacji procesowej w kontekście roszczeń sformułowanych przez uczestniczkę w związku z leasingiem pojazdu.

Jest oczywiste, że skoro wnioskodawca sam sprzedał oba samochody, ich równowartość należało przyznać jemu, przy uwzględnieniu wartości udziału w nich uczestniczki postępowania w przyznanej jej dopłacie. Cały majątek wart był 783849 złotych. Z tego uczestniczce przypadł w naturze składnik wart 196029 złotych. Przy założeniu równych udziałów obojga małżonków w majątku wspólnym, wartość udziału każdego z małżonków wynosi 391924,50 złotych. Uczestniczce do tej wartości brakuje 196895,50 złotych. Taką też kwotę należało więc przyznać jej, jak w punkcie III sentencji, na podstawie art. 46 KRO w zw. z art. 1035 KC w zw. z art. 212 § 2 KC.

Na podstawie art. 212 § 3 KC zasądzoną spłatę zabezpieczono hipoteką przymusową na nieruchomości przyznanej wnioskodawcy. Zgodnie ze wskazanym przepisem, sąd oznacza sposób zabezpieczenia dopłaty „w razie potrzeby”. W ocenie Sądu w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy potrzeba taka jest uzasadniona. Należy wskazać, że zasądzona kwota jest znaczna. Do tego wnioskodawca nie wywiązywał się w sposób należyty ze swoich zobowiązań alimentacyjnych. Niezależnie od aktualnego stanu zaległości z tego tytułu, w pewnych okresach zadłużenie to było znaczne, a uczestniczka postępowania jako przedstawicielka ustawowa małoletnich uprawnionych miała problem z ich wyegzekwowaniem. Do tego wnioskodawca zbywał samochody na rzecz swojej obecnej partnerki, co uczestniczka postępowania odbierała jako próbę uniknięcia egzekucji z tych przedmiotów. W tych okolicznościach Sąd uznał za konieczne zabezpieczenie zasądzonej dopłaty, o czym rozstrzygnięto w punkcie IV sentencji.

Nadmienić tu jeszcze należy, że nie znalazły żadnego potwierdzenia w odpowiednim materiale dowodowym tezy uczestniczki, że w skład majątku wspólnego stron na dzień ustania wspólności ustawowej wchodziły liczne maszyny i urządzenia, zwłaszcza o wartości określonej przez uczestniczkę. Same twierdzenia uczestniczki w tym zakresie to za mało, również zeznania zgłoszonego świadka nie pozwalały ustalić, czy, a jeśli tak, to ile i jakie konkretnie przedmioty wnioskodawca w swojej działalności gospodarczej wykorzystywał. Wnioskodawca konsekwentnie zaprzeczał istnieniu takich przedmiotów, za wyjątkiem kilku prostych narzędzi ręcznych. Rusztowania i nagrzewnica, jedyne konkretne rzeczy wskazane przez uczestniczkę, bez wątplenia zostały nabyte po ustaniu wspólności, ze środków wówczas uzyskanych z Urzędu Pracy, nie mogły zatem z oczywistych względów wejść do majątku wspólnego. Nie było zatem podstaw do ustalenia, że były jeszcze jakieś inne składniki majątku wspólnego stron, niż ujęte w punkcie I sentencji.

Poza żądaniem podziału majątku wspólnego, w toku postępowania obie strony zgłosiły żądania dodatkowe, które w ramach postępowania o podział majątku wspólnego podlegają rozstrzygnięciu.

W pierwszej kolejności wnioskodawca domagał się zasądzenia od uczestniczki postępowania połowy kwot przeznaczonych wyłącznie przez niego na spłatę kredytu hipotecznego po ustaniu wspólności majątkowej. Niezależnie od zakwalifikowania tego roszczenia, uznać je należało za usprawiedliwione, a uczestniczka ostatecznie także mu nie oponowała. Przy tym nie były sporne między stronami ani fakt że to wyłącznie wnioskodawca po ustaniu wspólności ustawowej kredyt spłacał, ani też wysokość dokonanych wpłat. Oceniając przedmiotowe roszczenie należy ogólnie zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 567 § 3 kpc do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Z kolei art. 686 kpc, znajdujący

się wśród przepisów regulujących dział spadku stanowi, że w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także – między innymi – o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu spłaconych długów spadkowych. Przyjmuje się, że wskazany przepis znajduje odpowiednie zastosowanie w sprawach o podział majątku wspólnego, umożliwiając rozstrzygnięcie w tym postępowaniu o takich długach związanych z majątkiem wspólnym i ciążyących w czasie trwania wspólności na obojgu małżonkach jako podmiotach wspólności majątkowej małżeńskiej, które zostały spłacone przez jednego z małżonków z własnych środków po ustaniu wspólności majątkowej, a przed dokonaniem podziału majątku wspólnego. Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje też Sąd Najwyższy – między innymi w postanowieniu z dnia 9 września 1976r. w sprawie III CRN 83/76 (OSP 1977/9/157) czy z nowszego orzecznictwa w postanowieniu z dnia 15 kwietnia 2011r. w sprawie II CSK 430/10 (LEX nr 846560), postanowieniu z dnia 11 marca 2010r. w sprawie IV CSK 429/09 (LEX nr 678022), postanowieniu z 7 stycznia 2009r. w sprawie II CSK 390/08 (LEX nr 490512). Na tej podstawie należało też rozstrzygnąć o żądaniu wnioskodawcy z tytułu spłaconych wyłącznie przez niego w okresie po ustaniu wspólności majątkowej zobowiązań z umowy kredytu zaciągniętego przez oboje małżonków w trakcie trwania wspólności, a obciążającego też, poprzez ustanowienie hipoteki, ich wspólną nieruchomość. Dlatego postanowiono, jak w punkcie V sentencji. Sąd oddalił przy tym wniosek M. K. (1) o odroczenie płatności tego roszczenia wobec braku ku temu podstaw. Uczestniczka uzyskała zresztą skutek podziału wymierną dopłatę, zasądzono na jej rzecz także inne jeszcze należności, nie sposób uznać zatem, że jej sytuacja uniemożliwi wywiązanie się z przedmiotowego obowiązku.

Następnie wnioskodawca domagał się także zasądzenia od M. K. (1) kwoty 125000 złotych z tytułu zwrotu wydatków związanych z nabyciem samochodu K. (...). Podstawą tego żądania wnioskodawca było twierdzenie, że takie właśnie wydatki w związku z leasingiem i następnie wykupem samochodu K. poczynił ze swojego majątku osobistego. Przy założeniu więc, że przedmiotowy pojazd wchodzi do majątku wspólnego stron, uczestniczka kwotę tę powinna wnioskodawcy zwrócić. Prezentowane w tym zakresie przez wnioskodawcę stanowisko jest całkowicie bezpodstawne. Przede wszystkim nie wiadomo, skąd w ogóle wzięła się kwota 125000 złotych. Kwota ta znikąd nie wynika, a przynajmniej wnioskodawca nie wskazał, skąd. Nadto nie sposób uznać, że wydatki na raty leasingowe w czasie trwania wspólności pochodziły z majątku osobistego wnioskodawcy. Sam wnioskodawca stwierdził, że pokrywał je z dochodów z działalności gospodarczej. Dochody takie, zgodnie z art. 31 § 2 pkt 1 KRO, stanowią zaś majątek wspólny, dopóki więc między stronami istniała wspólność majątkowa, to koszty leasingu pokrywane z dochodów wnioskodawcy w istocie pokrywane były z majątku wspólnego. Co innego po ustaniu wspólności. Wówczas dochody wnioskodawcy uzyskiwane z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej stanowiły wyłącznie jego majątek. Płacą raty z dochodów uzyskiwanych w tym okresie, wnioskodawca finansował późniejsze nabycie samochodu z własnego majątku. Tylko zatem w zakresie, w jakim spłata rat leasingu następowała po ustaniu wspólności majątkowej, a także w zakresie kosztów wykupu przedmiotu leasingu po jego zakończeniu, roszczenie wnioskodawcy było uzasadnione. Z zestawienia spłat zawartego w dokumentacji leasingu wynika, że po ustaniu wspólności majątkowej leasingobiorca zobowiązany był do uiszczenia wpłat w łącznej wysokości 50642,18 złotych (bez odsetek i kosztów związanych z nieterminowym regulowaniem tych zobowiązań). Połowa tej kwoty to 25321,09 złotych i taką też kwotę uczestniczka postępowania powinna wnioskodawcy zwrócić, skoro w podziale równowartość przedmiotowego pojazdu została uwzględniona. Dlatego rozstrzygnięto, jak w punkcie VII sentencji. W pozostałym zakresie żądanie zapłaty 125000 złotych jako bezzasadne podlegało oddaleniu, jak w punkcie VIII sentencji.

Wnioskodawca domagał się także zasądzenia kwoty 18000 złotych z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci budowy budynku na nieruchomości w Ł., jednak ostatecznie cofnął to roszczenie, co skutkowało umorzeniem postępowania w tej części, jak w punkcie IX sentencji, na podstawie art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Dodatkowe roszczenia zgłosiła również uczestniczka postępowania M. K. (1). Domagała się ona między innymi kwoty 23839,27 złotych z tytułu opłat związanych ze wspólnym mieszkaniem stron. Okoliczność, że wnioskodawczyni poniosła po ustaniu wspólności majątkowej opłaty na mieszkanie w łącznej wysokości 47678,54 złotych wynika z zaświadczenia wystawionego przez Spółdzielnię Mieszkaniową. Przy tym nawet koszt dostarczania gazu nie zależy od faktycznego zużycia i podobnie, jak reszta opłat, obciąża uprawnionych do mieszkania niezależnie od tego, czy ktokolwiek z mieszkania korzysta. Skoro zaś oboje małżonkowie byli do mieszkania uprawnieni i na nich obojgu

ciężył obowiązek ponoszenia opłat eksploatacyjnych, a po ustaniu wspólności ponosiła je wyłącznie uczestniczka, to wnioskodawca połowę tych kosztów powinien jej zwrócić, stosownie do udziałów obojga małżonków w majątku wspólnym. Żądanie to znajduje więc usprawiedliwienie tak co do zasady, jak i wysokości, wobec czego na podstawie art. 207 KC w zw. z art. 1035 KC w zw. z art. 46 KRO postanowiono, jak w punkcie X sentencji.

Nie były natomiast uzasadnione żądania uczestniczki postępowania zasądzenia kwoty 35000 złotych z tytułu zwrotu wartości urządzeń i maszyn budowlanych oraz zasądzenia kwoty 50498,41 złotych z tytułu zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy – samochód K.. Co do tej pierwszej kwoty, wskazać wystarczy, że nie było dowodów pozwalających ustalić, że maszyny czy urządzenia o takiej wartości wnioskodawca w ogóle miał ani co się z nimi stało, co już wyżej wyjaśniono. Co się zaś tyczy wydatków na leasing, to przy uwzględnieniu wyrażonego powyżej przez Sąd stanowiska w tej kwestii, wpłat rat czy innych opłat leasingowych, dokonywanych w czasie trwania wspólności, nie sposób kwalifikować jako nakładów na majątek osobisty wnioskodawcy, skoro zostało powiedziane, że służyły one zachowaniu wspólnego uprawnienia małżonków. Rozliczenia wartości tego samochodu Sąd dokonał w inny sposób (pkt I.4., II.2. i III oraz VII postanowienia) i żądanie zasądzenia od wnioskodawcy odrębnej kwoty z tego tytułu było bezpodstawne. Dlatego rozstrzygnięto, jak w punkcie XI sentencji.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 520 § 1 kpc, nie znajdując podstaw do zastosowania rozwiązań przewidzianych w kolejnych paragrafach tego artykułu. Podział majątku wspólnego leżał w interesie obu stron, zaś dodatkowe żądania zgłoszone przez obie strony zostały uwzględnione jedynie w częściach. Dlatego postanowiono, jak w punkcie XII sentencji.

Od wnioskodawcy nakazano pobrać kwotę 2617,72 złotych z tytułu zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo ze Skarbu Państwa na opinie biegłego, jak w punkcie XIII sentencji, na podstawie art. 113. Dotychczas bowiem koszty opinii pokrywano jedynie z zaliczki uczestniczki postępowania, zaś dopuszczenie tego dowodu było konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy, zainicjowanej przez wnioskodawcę.